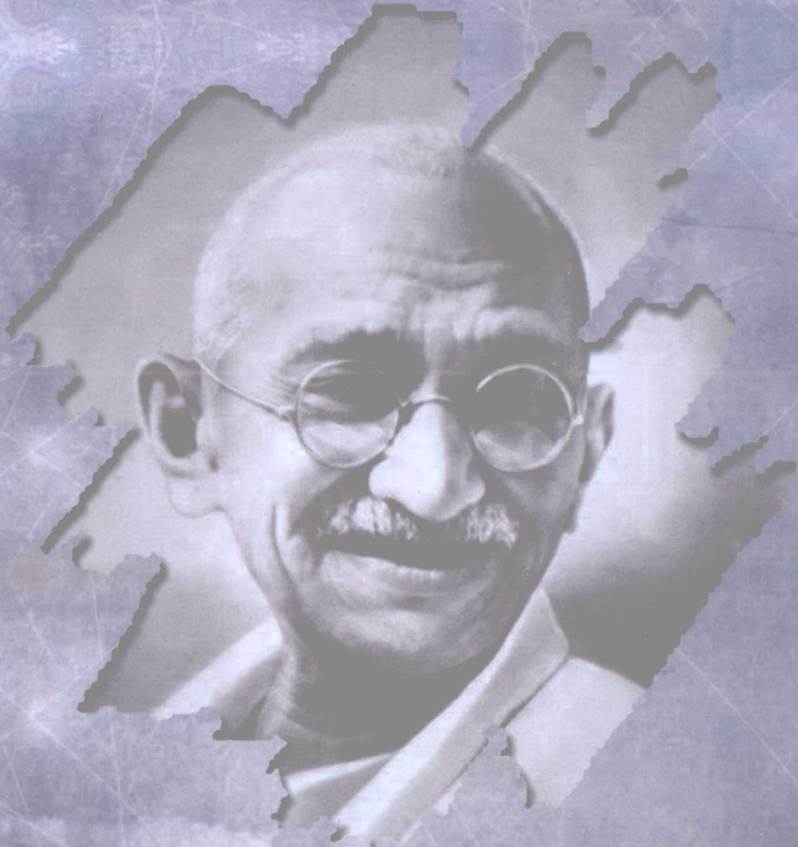

دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ۋە قەدىمكى ھەلىقەلەر - 2

ھىندىستانلىقلارنىڭ داھىيسى

گەندى

شەنجاڭ خەلق نەشرىياتى

زۇيايىقى شەۋرە ئىسلامىيەتتە چىكايىدىر

ھىندىستانلىقلارنىڭ داھىيىسى

گەندى

ئاپتورى : ليۇ يۇنىڭ

تەرجىمە قىلغۇچى : ئابدۇكېرەم مامۇت

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

印度圣雄 - 甘地: 维吾尔文/刘雨宁编著; 阿布都克力木译. - 乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2000.3 (2009.4 重印)

(世纪人物传记故事丛书·第2集/刘俊峰主编)

ISBN 978-7-228-05586-9

I.印... II.①刘... ②阿... III.甘... 生平事迹 - 维吾尔语(中国少数民族语言) IV.I25

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第76824号

责任编辑	艾克巴尔·艾力
责任校对	赛娜瓦尔, 扎米拉
特约校对	米克丽古丽·毛明
封面设计	祖力喀尔装帧
出版发行	新疆人民出版社
地 址	乌鲁木齐市解放南路348号
邮 编	830001
电 话	0991-2827472
印 刷	乌鲁木齐八家户彩印有限公司
经 销	各地新华书店
开 本	880×1230毫米 32开本
印 张	4.375
版 次	2000年3月第1版
印 次	2009年4月第2次印刷
印 数	4001 - 7000
总 定 价	80.00 元
单 价	8.00 元

بۇ كىتاب بېيجىڭ كۈتۈپخانا نەشرىياتىنىڭ 1997 - يىلى 1 - ئاي 1 - نەشرى،
1997 - يىلى 1 - ئاي 1 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据北京图书馆出版社1997年1月第1版，1997年1月第1次印刷
本翻译出版。

دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ھەققىدە ھېكايىلەر — 2

ھىندىستانلىقلارنىڭ داھىسى — گەندى

ئاپتورى: ليۇ يۈنڭ

تەرجىمە قىلغۇچى: ئابدۇكېرىم مامۇت

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەكبەر ئەلى

مەسئۇل كوررېكتورى: سەنەۋەر ئىبراھىم، زەمىرە پىدائى

تەكلىپلىك كوررېكتورى: مېھرىگۈل مۆمىن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: زۇلقەر لايىھىچىلىكى

نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى: شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 - نومۇر

پوچتا نومۇرى: 830001

تېلېفون: 2827472 - 0991

باسقۇچى: ئۈرۈمچى باجباخۇرەڭلىك مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى

ساتقۇچى: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلار

فورماتى: 880 × 1230 مىللىمېتىر 1/32

باسما تاۋىقى: 4.375

نەشرى: 2000 - يىلى 3 - ئاي 1 - نەشرى

باسمىسى: 2009 - يىلى 4 - ئاي 2 - بېسىلىشى

تراژى: 4001 - 7000

كىتاب نومۇرى: ISBN 978 - 7 - 228 - 05586 - 9

ئومۇمىي باھاسى: 80.00 يۈەن

يەككە باھاسى: 8.00 يۈەن

كىرىش سۆز

موخانداس كارامچاند گەندى (1869 — 1948) ھىندىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ ئاتاقلىق داھىيسى. گەندى پۈتۈن ھاياتىنى ھىندى مىللىتىنىڭ مۇستەقىللىق ئىشلىرىغا بېغىشلاپ، ھىندىستان خەلقى تەرىپىدىن «مۇقەددەس ئاتا» دەپ ئۇلۇغلانغان. ئۇ ئاتاقلىق سىياسىي داھىي بولۇپلا قالماي، شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە مەشھۇر مۇتەپەككۈر بولۇپ، ئۇنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە دىنىي ئىدىيىسى پۈتكۈل ھىندىستان يېرىم ئارىلىدا غايەت زور ھەم چوڭقۇر تەسىر پەيدا قىلغان.

ئۇ يەنە تاشقى كۆرۈنۈشى ئادەتتىكىدەك، ئىچكى دۇنياسى مۇرەككەپ ھەم كىشىنى ئېسەنگىرتىپ قويدىغان ئىدى. بۇ كىتابتا گەندى ئىلاھ ئەمەس، بەلكى بىر ئادەم سۈپىتىدە كۆپچىلىككە تونۇشتۇرۇلىدۇ، گەندىنىڭ ھىندىستاننىڭ مۇقەددەس قەھرىمانىغا ئايلىنىش جەريانىدىكى ئۇزاق روھىي ھالەت ئۆزگىرىشى ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئۆزىگە ھېس قىلدۇرۇلىدۇ.

ئەلۋەتتە، بىز تارىخىي شەخسلەرگە بىرنىڭ ئىككىگە بۆلۈنۈشى بويىچە باھا بېرىشىمىز لازىم. گەندى قوللانغان «زورلۇق كۈچ ئىشلەتمەسلىك، ھەمكارلاشماسلىق» فىلچىنىنىڭ ئۆزىگە خاس ئاجىزلىق تەرىپى بار، بۇ ئۇنىڭ كاپىتالىزم تۈزۈمىگە بولغان خام خىيالىدا، شۇنداقلا ئەخلاقىنىڭ چاقىرىق كۈچىنى تەكىتلىشىدە ئىپادىلىنىدۇ.

كەڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى گەندىنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇش ۋە ئۇنىڭ جەڭگىۋار ھاياتىنى چۈشىنىش داۋامىدا، بىر تەرەپتىن ئۇنىڭ مىللىي ئازادلىق يولىدا بوشاشماي كۈرەش قىلغانلىقىنى كۆرۈشى، يەنە بىر تەرەپتىن ئۇنىڭ

قوللانغان ۋاستىسى ۋە يېتەكچى ئىدىيىسىنىڭ تارىخىي چەكلىمىلىكىنى تولۇق تونۇشى لازىم.

مۇندەرىجە

1..... ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇش	بىرىنچى باب
11..... ئەنگلىيىگە بېرىپ ئوقۇش	ئىككىنچى باب
24..... جەنۇبىي ئافرىقىلىق ئادۋوكات	ئۈچىنچى باب
32..... ئۆزى ئۈستىدىن غەلىبە قىلىش	تۆتىنچى باب
37..... يېشىل تاشلىق كىتاب	بەشىنچى باب
جەنۇبىي ئافرىقىدا كۈرەش	ئالتىنچى باب
40..... قىلىش	
46..... بولاماجايا	يەتتىنچى باب
زورلۇق كۈچ ئىشلەتمەسلىك	سەككىزىنچى باب
49... ھەرىكىتىنىڭ دۇنياغا كېلىشى	
53..... سۈيىقەست	توققۇزىنچى باب
جەنۇبىي ئافرىقىدىكى ئاخىرقى	ئونىنچى باب
57..... كۈنلەر	
64..... ھىندىستانغا قايتىش	ئون بىرىنچى باب
69..... ئىمپېرىيىگە سادىق بولۇش	ئون ئىككىنچى باب
مۇھەببەتنى زورلۇق كۈچنىڭ	ئون ئۈچىنچى باب
73..... ئورنىغا قويۇش	
مۇقەددەس قەھرىماننىڭ دۇنياغا	ئون تۆتىنچى باب
78..... كېلىشى	
83..... مۇستەقىللىق ئۈچۈن كۈرەش	ئون بەشىنچى باب
87..... «سىلەر كېتىڭلار»	ئون ئالتىنچى باب
93..... دۆلەتنىڭ پارچىلىنىشى	ئون يەتتىنچى باب
97..... ئالەمدىكى دوزاخ	ئون سەككىزىنچى باب

- 101..... ئۆزى يالغۇز مېڭىۋېرىش ئون توققۇزىنچى باب
 ئاخىرقى قېتىم ئاچلىق ئېلان يىگىرمىنچى باب
- 110..... قىلىش
- 115... مۇقەددەس قەھرىماننىڭ ئۆلۈمى يىگىرمە بىرىنچى باب
- 122..... خوشلىشىش يىگىرمە ئىككىنچى باب
- 130..... خاتىمە يىگىرمە ئۈچىنچى باب
- 132..... گەندى يىلنامىسى

بىرىنچى باب ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇش

1869 - يىلى 10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى موھانداس كارامچاند گەندى ھىندىستاننىڭ بوربانددار دېگەن يېرىدە دۇنياغا كەلدى. سولاسترا دەپ ئاتىلىدىغان تىك تۆت بۇلۇڭ شەكىلدىكى بۇ يېرىم ئارال، نەچچە ئەسىردىن بۇيان توختىماي يۈز بېرىپ كەلگەن داۋالغۇش ۋە ئۇرۇشلار جەريانىدا، ھىندىستان تارىخىدىكى كۆچمەن قەبىلىلەرنىڭ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئاجايىپ - غارايىپ ۋەقەلىرىنىڭ سەھنىسىگە ئايلانغانىدى.

گەندىنىڭ دۇنياغا كەلگەنلىكىنى كۆرگەن ۋە ياڭراق يىغا ئاۋازىنى ئاڭلىغان ئەينى ۋاقىتتىكى كىشىلەر ئۇنىڭ يېقىن كەلگۈسىدە ھىندىستاننىڭ تارىخىنى ئۆزگەرتىپ يازىدىغانلىقىنى خىيالىغىمۇ كەلتۈرمىگەندى.

گەندى جەمەتى ۋايىسىيا ئوتتۇرا بۇرژۇئازىيىسىگە مەنسۇپ ئىدى. ئاڭلاشلارغا قارىغاندا، چوڭ بوۋىسى ئۇششاق تىجارەتچى بولۇپ، ئاستا - ئاستا بېيىغانىكەن. گەندىنىڭ بوۋىسى بوربانددارنىڭ دىۋانىيىگى (شتاتلىق ھۆكۈمەتنىڭ باش مىنىستىرى) بولغان، ئۇ قەيسەر، پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدىغان كىشى بولغاچقا، نائىب ئايال پادىشاھنىڭ چىشىغا تېگىپ قويۇپ، بورباندداردىن جۇڭاگادقا كېتىپ پاناھلىنىشقا مەجبۇر بولغان. ئۇ مۇسۇلمان ناۋابونىڭ ئالدىدا تۇرۇپ سالام بەرگەن چاغدا، جىددىيلىشىپ كېتىپ خاتا ھالدا ناۋابۇغا سول قولىنى كۆتۈرۈپ سالام بېرىپ قويغان، لېكىن ئۇ سەگەكلىك بىلەن، ئوڭ قولىدا بوربانددارغا سادىق بولمەن، دەپ قەسەم بەرگەندىم دېگەن، شۇنىڭ بىلەن ناۋابونىڭ ماختىشىغا ۋە ئىلتىپاتىغا ئېرىشكەن. گەندىنىڭ دادىسى كېيىنكى كۈنلەردە بوۋىسىنىڭ كەسپىگە

ۋارىسلىق قىلىپ، بورباندارنىڭ دىۋانىيىگى بولغان. ئۇ سادىق، باتۇر، سەمىمىي، ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىدىغان ھەم پاك ئادەم ئىدى، گەرچە ئۇ مۇنتىزىم تەربىيە كۆرمىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۆزىنىڭ ئەمەلىيەت داۋامىدا ھاسىل قىلغان تەجربىلىرىگە تايىنىپ تۇرمۇش ۋە خىزمەت داۋامىدىكى نۇرغۇن قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلغان. گەندىنىڭ دادىسى مەلۇم دەرىجىدە ئەيىش - ئىشرەتكە بېرىلىپ كەتكەن بولۇپ، 40 ياشقا بارغۇچە تۆت قېتىم ئۆيلەنگەن.

گەندىنىڭ ئانىسى گەندى ئىزچىل ھۆرمەت قىلىدىغان مەزلۇم ئىدى، ياخشى ئايال، پەزىلەتلىك ئانىلارنىڭ بارلىق ئېسىل پەزىلەتلىرى ئۇنىڭغا مۇجەسسەملەنگەنىدى، ئۇ يەنە تەقۋادار ئايال بولۇپ، پەرھىز ۋە ئىبادەت قىلىشتا ئىنتايىن ئەستايىدىل ئىدى. گەندىنىڭ نەزىرىدە ئانىسى پاكلىقنىڭ سىمۋولى ئىدى. كېيىنكى كۈنلەردە، گەندى ئۆزىنىڭ كاتىپى ماخېنۇبۇ دىسىرىغا مۇنداق دېگەن: «ناۋادا سىز مەندە بىرەر گۈزەل ئەخلاقنىڭ بارلىقىغا دىققەت قىلغان بولسىڭىز، ئۇ ماڭا دادامدىن ئەمەس، ئانامدىن قالغان... ئۇنىڭ مېنىڭ ئىدىيەمدە قالدۇرغان نەرسىسى — پاكلىق».

گەندى ئۆزىنىڭ بالىلىق چاغلىرىنى بوربانداردا ئۆتكۈزدى، باشلانغۇچ مەكتەپنىمۇ شۇ يەردە ئوقۇدى. ئۇ تارتىنچاق بولغاچقا، ئۇستازلىرىغا ۋە ساۋاقداشلىرىغا گەپ قىلىشلا قىزىرىپ كېتەتتى. ئۇنىڭ كىتاب بىلەن دەرسنى ئۆزىگە ئەڭ سىرداش دوست تۇتۇشتىن باشقا ئامالى يوق ئىدى، مەكتەپتىن قويۇپ بېرىلگەن ھامان تاقەتسىزلىك بىلەن ئۆيىگە چاپاتتى، چۈنكى ئۇ باشقىلار بىلەن سالاملىشىشتىن قورقاتتى، باشقىلارنىڭ ئۆزىنى مازاق قىلىشىدىن ئەنسىرەيتتى.

گەندى ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 1 - يىللىقىدا ئوقۇۋاتقاندا يۈز بەرگەن بىر ۋەقە ئۇنىڭ جاھىل، ئوماق مېجەزىنى ئاشكارىلىدى، ماڭارپ مۇپەتتىشىنىڭ مەكتەپنى كۆزدىن كەچۈرۈشى ئۈچۈن

مەكتەپ مەخسۇس ئورۇنلاشتۇرغان بىر ئىمتىھاندا ئوقۇتقۇچى گەندىنىڭ «قازان» دېگەن خەتنى خاتا يېزىپ قويغانلىقىنى كۆرۈپ، پۈتتىنىڭ ئۇچى بىلەن گەندىنى چاندۇرماي بىرنى تېپىپ، يېنىڭدا ئولتۇرغان ساۋاقدىشىنىڭ جاۋابىنى كۆچۈر، دېگەننى ئىشارەت قىلىدۇ. بىراق، گەندى جاھىللىق بىلەن ئوقۇتقۇچى مېنىڭ يېنىمدا تۇرۇپ باشقا ساۋاقداشلارنىڭ كۆچۈرۈشىنى كۆزىتىپ تۇرۇۋاتىدۇ، دەپ قارايدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئوقۇتقۇچىنىڭ ياخشى كۆڭلىنى قوبۇل قىلماي، «دۆت» دەپ ئەيىبلىنىدۇ. گەندى ئۆزىنىڭ تەرجىمىھالىغا: «مەن «كۆچۈرۈش» سەنئىتىنى مەڭگۈ ئۆگىنەلمەيمەن». دەپ يازىدۇ.

گەندىنىڭ دەرىستىن سىرتقى ۋاقىتلاردا كىتاب ئوقۇيدىغان ۋاقتى ناھايىتى ئاز بولۇپ، ئۇ ئوقۇغان چەكلىك كىتابلار ئىچىدە سرۇۋاننىڭ ئاتا - ئانىسىغا ۋاپادارلىق قىلغانلىقى تەسۋىرلەنگەن سەھنە ئەسىرى ئۇنىڭدا چوڭقۇر تەسىر قالدۇرىدۇ. بىر قېتىم ئۇ قونچاق ئويۇنى كۆرۈۋېتىپ، ۋەقەلىكتىكى سرۇۋاننىڭ ئىككى كۆزى كۆرمەس بولۇپ قالغان ئاتا - ئانىسىنى ھاپاش قىلىپ ھەج تاۋاب قىلدۇرغانلىقى تەسۋىرلەنگەن كۆرۈنۈشتىن ھاياجانلىنىپ، ئۆزىنى تۇتالماي قالىدۇ. سرۇۋانغا ئۆلۈپ كەتكەن چاغدا، ئۇنىڭ ئاتا - ئانىسى ھەسرەتلىنىپ قاتتىق پىغان چېكىدۇ. بۇ كۆرۈنۈش كىچىك گەندىنى تېخىمۇ قاتتىق تەسىرلەندۈرىدۇ. ئۇ دادىسى ئۆزىگە ئېلىپ بەرگەن ئاككورديئون بىلەن بۇ قايغۇلۇق ناخشىنى كۆپ قېتىم چالىدۇ، چېلىپ بولۇپ چاندۇرماي يىغلايدۇ.

گەندى ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان چاغلىرىدا ئەخلاقتىمۇ، ئوقۇشتىمۇ ياخشى ئوقۇغۇچى ئىدى. مەكتەپ ھەر يىلى ئۇنىڭ ئاتا - ئانىسىغا ئەۋەتكەن نەتىجە ۋە ئەخلاق كۆرسەتكۈچىدە، گەندىنىڭ ھەمىشە ياخشى باھاغا ئېرىشكەنلىكى كۆرسىتىلەتتى. 5 - ۋە 6 - يىللىققا چىققاندا، ئۇ تۆت رۇپىيە ۋە 10 رۇپىيىلىك ئوقۇش مۇكاپات پۇلىغا ئېرىشكەن.

گەندى ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان چاغلىرىدىن باشلاپ ئۆزىنىڭ يۈرۈش - تۇرۇشىغا ئالاھىدە دىققەت قىلاتتى، ئۆزىنى ئەيىبلەشكە تېگىشلىك دەپ قارىغان ياكى ئوقۇتقۇچىسى ئەيىبلىگەن چاغلاردا، ئۇنىڭ كۆڭلى ئىنتايىن يېرىم بولاتتى. بىر قېتىم ئۇ مەلۇم بىر خاتالىق تۈپەيلىدىن تەن جازاسىغا ئۇچراپ، ئۆزىنى تۇتۇۋالماي قاتتىق يىغلاپ كېتىدۇ. ئۇنىڭچە، تەن جازاسى ھېچقانچە ئىش ئەمەس، ئەڭ يامىنى باشقىلارنىڭ، خوپ بوپتۇ، دېيىشى ئىدى.

گەندى دوست تۇتۇشنى ياخشى كۆرەتتى. ئۇنىڭ ئاكىسىنىڭ ماتاب ئىسىملىك بىر مۇسۇلمان دوستى بار ئىدى. گەندى باشقىلار بىلەن ئىسلاھاتچى بولۇش ۋە ئۇنى ئۆزگەرتىش ئارزۇسىدا دوستلۇق ئورنىتاتتى. بۇ ئىدىيە كېيىن بۇ ئۇلۇغ ئەربابنىڭ ئاساسىي پەزىلىتىنى شەكىللەندۈردى.

ماتاب تەمبەل، باتۇر ھەم قورقماس ئىدى. ئۇنىڭ ئۇزۇنغا يۈگۈرۈش سۈرئىتى ناھايىتى تېز ئىدى، ئېگىزگە ۋە يىراققا سەكرەشكىمۇ ماھىر ئىدى. ئوقۇتقۇچىنىڭ تەن جازاسىغا ئۇچرىغاندا، جازا قانچە ئېغىر بولسىمۇ ئۇنىڭغا قىلچە پىسەنت قىلمايتتى. ئۇنىڭغا قارىغاندا، گەندى ۋىجىك ھەم قورقۇنچاق ئىدى، ئوغرىدىن، جىندىدىن، يىلاندىن، قاراڭغۇ جايدا يالغۇز ئۇخلاشتىن قورقاتتى. شۇڭا ئۇنىڭ ئاجايىپ جاسارەتلىك بۇ دوستىغا قىزىقىپ قېلىشى ئەجەپلىنەرلىك ئەمەس ئىدى.

ماناب گۆش يەيتتى، گەندىگىمۇ ئۆزلىرىنىڭ قاتارىغا قوشۇلۇش توغرىسىدا گەپ قىلاتتى. ئۇنىڭ دېيىشىچە، ئىنگلىزلارنىڭ ھىندىلار ئۈستىدىن ھۆكۈمرانلىق قىلالىشى ئۇلارنىڭ گۆش يېگەنلىكىدىن ئىدى. ئەينى چاغدا گەندىنىڭ ساۋاقداشلىرى ئارىسىدا گۇجراتلىق شائىر نامادىنىڭ: «ئىنگلىزلار شۇنچە قاۋۇل، ھىندىلار نېمىدېگەن ۋىجىك، گۆش يېگەنلەر بولۇر ھۆكۈمران، بەستلىك ھەم قامەتلىك كېلۇر» دېگەن بىر كۈپلەپ شېئىرى كەڭ تارقالغانىدى. بۇنىڭدىن

گەندى: «گۆش يېسەم ساغلام ۋە كۈچلۈك بولغۇدەكمەن؛ ئەگەر پۈتۈن مەملىكەت خەلقى بىردەك گۆش يەيدىغان بولسا، ئىنگىلىزلارنى يوقاتقىلى بولىدىكەن» دەپ ئويلىغان.

لېكىن، گۆش يېيىش گۆشسىز تاماق يەيدىغان ئائىلىدىن كېلىپ چىققان گەندى ئۈچۈن ئۇنچۇلا ئوڭاي ئىش ئەمەس ئىدى. ئۇ غەيرەتكە كېلىپ بىر پارچە ئۆچكە گۆشنى زورلاپ يېگەن چاغدا، خۇددى شام چاينىغاندەك بولدى. كەچتە ئۇخلىغاندا: «قورسىقىمدا تىرىك بىر ئۆچكە ئەلەملىك ئىگراۋاتقاندەك قىلىدۇ» دېگەندەك ھېسسىياتتا بولدى. ھەر قېتىم گۆش يېيىشتىن ئىلگىرى، گەندى ئاتا - ئانىسىغا يالغان سۆزلەيتتى، بۇ ئىش كىچىككەن گەندىگە ئېغىر روھىي يۈك بولدى، شۇنداقلا ئۇنى گۆش يېيىشتىن ۋاز كېچىشكە مەجبۇر قىلدى. ئۇ ئۆزىگە مۇنداق دېدى: «گۆش يېيىش زۆرۈر، مەملىكەت ئىچىدە يېمەك - ئىچمەك (ئىسلاھاتى) ئېلىپ بېرىشمۇ زۆرۈر، ئەمما ئاتا - ئانىمنى ئالداپ ئۇلارغا يالغان سۆزلەش گۆش يېگەندىنمۇ يامان. شۇڭا ئۇلار ھايات ۋاقتىدا ھەرگىز گۆش يېمەيمەن. ئۇلار ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىن، ئەركىنلىك ئۆزۈمدە بولىدۇ، ئۇ چاغدا گۆشنى ئاشكارا يەۋىرىمەن، شۇ چاغىچە ئۆزۈمنى تۇتۇۋېلىشىم كېرەك.»

شۇ كۈنلەردە، گەندى بىلەن ئۇنىڭ بىر تۇغقىنى تاماكنىڭ ئۆگىنىپ قالدى. ئۇلار تاماكنىڭ پۇرىقىنىڭ قانچىلىك مەزىلىكلىكىگە ئەمەس، پەقەت ئىسنى شوراپ چىقارغان چاغدىكى ھالەتكە ئىنتايىن قىزىقاتتى. ئۇلار «چاكارلارنىڭ كىيىملىرىدىكى مىس تۈگمىلەرنى ئوغرىلاپ تاماكنىڭ تېگىشىپ چەكتى.» ئەمما، بۇمۇ گەندىنىڭ كۆڭلىنى خۇش قىلالامىدى. ئاخىر چوڭلارنىڭ رۇخسىتىسىز قىلىنغان ھەرقانداق ئىشقا چىداشلىق بەرگىلى بولمايدىغانلىقىنى ھېس قىلىپ، تۇغقىنى ئىككىسىدە ئۆزلىرىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشتەك بىمەنە خىيال پەيدا بولدى.

ئۇلار ئورمانلىقتىن بىرنەچچە تال زەھەرلىك گۈل تېرىۋېلىپ، كەچتە ئىبادەتخانىغا بېرىپ ئىبادەت قىلىپ بولغاندىن كېيىن مەردلەرچە ئۆلمەكچى بولدى. ئۇلار ئۈچ تال گۈل ئۇرۇقىنى يۇتۇشى بىلەنلا ياشاش ئىستىكى ئۆلۈۋېلىش جاسارىتى ئۈستىدىن غالىب كەلدى. بۇ «ئۇلۇغ ئىش» نىڭ بىردىنبىر ئىجابىي نەتىجىسى ئۇلارنىڭ تاماكا چېكىش ۋە ئوغرىلىق قىلىشتەك يامان ئادىتىنى ئۈزۈل - كېسىل ئۆزگەرتىش بولدى.

گەندىنىڭ ئۆمۈرۋايەت ئېسىدىن چىقمايدىغان يەنە بىر خاتالىقى، ئۇ 15 ياشقا كىرگەن چاغدا، ئاكىسى ئۈچۈن قەرز قايتۇرۇش مەقسىتىدە، ئاكىسىنىڭ بىلەزۈكىدىن كىچىك بىر پارچە ئالتۇننى ئوغرىلىقچە چىقىرىۋېلىپ سېتىۋەتتى. قەرز قايتۇرۇلغان بولسىمۇ، لېكىن بۇ خىل گۇناھكارلىق تۇيغۇسى ئۇنى باش كۆتۈرتىدى. كېيىن ئۇ غەيرەتكە كېلىپ بىر پارچە تۈۋىنامە يېزىپ دادىسىغا تاپشۇرۇپ، دادىسىدىن گۇناھىنى تىلىدى. كارىۋاتتا كېسەل ياتقان دادىسى تۈۋىنامىنى ئوقۇپ بىرھازا گەپ قىلمىدى، مەرۋايىتتەك كۆز ياشلىرى كۆز چاناقلىرىدىن ئېتىلىپ چىقىپ تۈۋىنامىنى ھۆل قىلىۋەتتى، ئۇ ئىككى كۆزىنى چىڭ يۇمۇپ بىرھازا ئويلىغاندىن كېيىن، تۈۋىنامىنى يىرتىۋەتتى. كېيىن گەندى بۇلارنى ئەسلەپ مۇنداق دېدى: «يامغۇردەك تۆكۈلگەن مېھرىبانلىق ياشلىرى مېنىڭ قەلبىمنى يۇدى، گۇناھىمنى يۇيۇۋەتتى... گۇناھىغا توۋا قىلىش، يەنە كېلىپ مەڭگۈ قايتا گۇناھ سادىر قىلماسلىق توغرىسىدا ۋەدە بېرىش قوبۇل قىلىشقا ھوقۇقلۇق كىشىنىڭ ئالدىدا ئىزھار قىلىنسا، بۇ ئەڭ پاك بىر خىل توۋا قىلىش بولىدۇ.»

گەندى 13 ياشقا كىرگەندە، ئۆزى بىلەن تەڭ ياشتىكى كاستۇبى بىلەن توي قىلدى. بالدۇر توي قىلىش ئەينى چاغدىكى ھىندىستاندا ئومۇميۈزلۈك ھادىسە ئىدى، ئەمما گەندىنىڭ كىچىككەنە تۇرۇپ «كىچىك كۈيئوغۇل» بولۇپ قېلىشىدا،

تېخىمۇ كۆپرەكى ئىقتىسادىي جەھەتتىكى سەۋەب ئاساس قىلىنغانىدى. گەندىلەر ئۈچ ئاكا - ئۇكا بولۇپ، چوڭ ئاكىسى بۇرۇنلا ئۆيلىنىپ بولغانىدى، چوڭلار بىر ئاز بولسىمۇ پۇل - مال تېجەپ قېلىشنى كۆزدە تۇتۇپ، بىرلا ۋاقىتتا ئۇنىڭ ئىككىنچى ئاكىسى، بىر نەۋرە ئاكىسى ۋە گەندى ئۈچۈن كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈشنى قارار قىلدى. ھىندى مۇرىتلىرىنىڭ توي قىلىش شەكلى ئۆزگىچە بولۇپ، كىيىم - كېچەك، زىبۇزىننەت تەييارلىغاندىن باشقا، توي مۇراسىمىدا ئايال مېھمانلار ناخشا ئېيتىپ، ۋارقىرىشىپ، قولۇم - قوشنىلارنى ئاۋارە قىلغانلىقى بىلەن پەقەتلا كارى بولمايدۇ. قولۇم - قوشنىلارمۇ بۇنى ئاڭلىماسلىققا سالىدۇ، چۈنكى ئۇلارمۇ كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئۆزلىرىنىڭ مۇشۇنداق غەلۋە قىلىدىغانلىقىنى بىلىدۇ.

توي قىلىش 13 ياشلىق گەندى ئۈچۈن ئېيتقاندا، چىرايلىق كىيىملەرنى كىيىپ، داقا - دۇمباقلارنى چېلىپ يېڭى كېلىننى كۆچۈرۈپ كېلىش، مول زىياپەتكە قاتنىشىش ۋە ئىلگىرى پۈتۈنلەي ناتونۇش بولغان بىر كىچىك قىزچاق بىلەن ئويناشتىن ئىبارەت ئىدى. كىچىك كۈيغۇغۇلنىڭ رولىنى ئېلىش ئېڭى ئۇنىڭدا كېيىنچە پەيدا بولدى.

شۇ كۈنلەردە، گەندى ئەر - خوتۇنلۇق تۇرمۇشتا تېجەشلىك بولۇش جەھەتتىكى مەزمۇنلار سۆزلەنگەن كىتابچىلاردىن بىرنەچچىنى ئوقۇدى. شۇنداقلا بۇ كىتابچىلاردىكى كۆزقاراشلارنىڭ تەسىرىدە، ئۆمۈر بويى ئايالغا سادىق بولۇشنى ئەرلەرنىڭ مەسئۇلىيىتى، دەپ قارىدى. ئۇ ئۆزىگە مۇشۇنداق تەلەپ قويدى، ئايالىدىنمۇ ئۆزىگە سادىق بولۇشنى تەلەپ قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ خىل ئوي ئۇنىڭ كۈنداشلىق روھىي ھالىتىنى كۈچەيتىۋەتتى. ئۇ ئايالىنىڭ ھەرىكىتىنى ئېرىنمەستىن نازارەت قىلدى، ھەتتا ئۇنى ئىبادەتخانىلارغا بېرىشى ياكى دوستلىرىنى يوقلىشىنىمۇ چەكلىدى. بۇنداق قىلىش ئەلۋەتتە كاستۇبىنىڭ كۆڭلىگە ياقمايتتى، شۇ ۋەجىدىن بۇ كىچىك ئەر - خوتۇنلار

بەزىدە گەپ تالشىپمۇ قالاتتى.

كاستوبى ئىشچان، ساددا، تېجەشلىك، شۇنداقلا ئازراق تارتىنچاق قىز ئىدى. ئۇ ساۋاتسىز ئىدى، ئەمما ئۆزىنىڭ بىلىمىزلىكىدىن خىجل بولۇپمۇ كەتمەيتتى، بۇ ئىش گەندىنىڭ بېشىنى بەك قاتۇراتتى. گەندى ئۆزىنىڭ ھارماي - تالماي ئۆگىنىش پوزىتسىيىسى ئارقىلىق ئۇنى تەسىرلەندۈرۈپ، ئۇنىڭ بىلىم ئۆگىنىش ئارزۇسىنى قوزغاشنى ئويلايتتى. لېكىن، ئەر - خوتۇنلارنىڭ بىللە كىتاب ئوقۇيدىغانغا تولۇق ۋاقتى چىقمايتتى. چۈنكى، ئەينى ۋاقىتتىكى ھىندىستاندا ئۆزىگە خاس ھەم مەدەنىيەتسىز بولغان بىر خىل قىز ھۇجرىسى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان بولۇپ، ئادەتتىكى چاغلاردا ئۇلار چوغلارنىڭ ئالدىدا كۆرۈشلەيمەيتتى، گەپلىشىشتىن تېخىمۇ سۆز ئاچقىلى بولمايتتى. بىرقانچە يىل ئۆتۈپ گەندىنىڭ ئۇنىڭغا ئائىلە ئوقۇتقۇچىسى بولۇشقا ۋاقتى ۋە زېھنىي قۇۋۋىتى يەتكەن چاغدا، ئېغىر ئىجتىمائىي پائالىيەت ئۇلارنىڭ يالغۇز بىللە تۇرىدىغان ۋاقتىنى تېخىمۇ ئازلىتىۋەتتى. نەتىجىدە، كاستوبى پۈتۈن ئۆمرىدە پەقەت بىرقانچە ئاددىي گۇجرات يېزىقىنى تونۇپلا ئۆتۈپ كەتتى.

گەندىنىڭ ئۆيلەنگەن ۋاقتى ناھايىتى بالدۇر بولسىمۇ، لېكىن ھىندى دىنىدا ياش ئەر - خوتۇنلار ئۇزاققىچە بىللە تۇرمۇش كەچۈرسە بولمايتتى، ئايالنىڭ كۆپىنچە ۋاقتى ئانىسىنىڭ ئۆيىدە ئۆتۈشى لازىم، دەپ بەلگىلەنگەنىدى. ئۇلار توي قىلغاندىن كېيىنكى بەش يىلدا (13 ياشتىن 18 ياشقىچە) بىللە تۇرمۇش كەچۈرگەن ۋاقتى ئۈچ يىلغىمۇ يەتمىدى.

گەندى ئۆيلەنگەندىن كېيىنمۇ يەنىلا مەكتەپتە ئوقۇدى. ئەينى ۋاقىتتىكى مەكتەپ مۇدىرى تەربىيەلەشنىڭ ئېپىنى بىلىدىغان ئادەم بولۇپ، تەنتەربىيە بىلەن كالتەك توپ دەرسىنى يۇقىرى يىللىق ئوغۇل ئوقۇغۇچىلار ئوقۇشقا تېگىشلىك دەرىسلەر قاتارىغا كىرگۈزگەنىدى. لېكىن، گەندى بۇ ئىككى دەرسنىڭ

ھېچقايسىسىنى ياقتۇرمايتتى. ئۇ جىمجىتلىقنى ياقتۇرىدىغان، ھەرىكەت قىلىشنى ياقتۇرمايدىغان بالا بولۇپ، ئەزەلدىن ھېچقانداق ھەرىكەتلەرگە قاتناشمايتتى. چۈنكى ئۇ بىر تەرەپتىن تۇغما تارتىنچاق ئىدى، شۇنداقلا ئۇنىڭدا ھەرىكەت بىلەن تەنتەربىيىنىڭ ھېچقانداق مۇناسىۋىتى يوق، دەيدىغان بىر خىل خاتا كۆزقاراش بار ئىدى.

گەندى ھەرىكەتنى ياخشى كۆرمەيتتى، لېكىن ئۇ كىتابتىن ئوچۇقچىلىقتا ئۇزاق ۋاقىت سەيلە قىلىپ يۈرۈشنىڭ سالامەتلىككە پايدىلىق ئىكەنلىكىنى بىلگەن چاغدا، قىلچە ئىككىلەنمەستىن بۇنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئەمەلدە كۆرسەتتى ھەمدە تەدرىجىي ھالدا پىيادە مېڭىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈپ بەدىنىنى چېنىقتۇردى.

گەندىنىڭ خېتى سەت ئىدى، چۈنكى ئۇ ئەينى چاغدا، خەتتاتلىق مائارىپىنىڭ بىر قىسمى ئەمەس، دەپ قارايتتى. كېيىن ئۇ جەنۇبىي ئافرىقىغا بېرىپ ئۇ يەردىكى ئادۋوكاتلار ۋە تەربىيە كۆرگەن ياشلارنىڭ يازغان خەتلىرىنىڭ ناھايىتى چىرايلىق ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ئاندىن خىجىللىق ھېس قىلدى. ئۇ خېتىنى ياخشىلاشقا ئىنتىلگەن بولسىمۇ، ۋاقىت يار بەرمىدى. گەندى ئۆزىنىڭ تەرجىمىھالىدا مۇنداق دەيدۇ: «ھەر بىر ياش ئوغۇل - قىزنىڭ مېنىڭ بۇ ئىشىمدىن ئىبرەت ئېلىپ، خەتتاتلىقنىڭمۇ مائارىپىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى ئىكەنلىكىنى بىلىۋېلىشى ئۈمىد قىلىمەن.» ئۇ يەنە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا خەت يېزىشنى ئۆگىنىشتىن ئىلگىرى، ئالدى بىلەن رەسىم سىزىشنى ئۆگىنىش، رەسىمگە قاراپ خەت تونۇشنى مەشىق قىلىش لازىملىقى، شۇنداق قىلغاندىلا خەتنى چىرايلىق يازغىلى بولىدىغانلىقى توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

توي قىلىش بىر يىللىق ئوقۇش ۋاقتىنى ئارقىغا سۈرۈۋەتكەنلىكتىن، ئوقۇتقۇچى گەندىنى 3 - يىللىقنىڭ ئالدىنقى مەۋسۈمىنى تۈگەتكەندىن كېيىن بىۋاسىتە 4 -